

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1884

av Niklas Karlsson m.fl. (S)

Kommunal förköpsrätt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att lagstifta om kommuners rätt till förköp vid fastighetsförsäljningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En social bostadspolitik är viktig för att utveckla välfärden. Kommunerna har ett lagstadgat ansvar för bostadsförsörjningen och måste ha verktyg för att uppfylla målet. Den tidigare förköpslagen spelade en viktig roll för kommuner att ta sitt bostadspolitiska ansvar. (Förköpslagen gav en kommun förköpsrätt vid försäljning av vissa typer av fastigheter och innebar att kommunen fick förvärva den egendom som köpet avsåg från säljaren på de villkor som avtalats mellan säljaren och den ursprungliga köparen, bland annat i fråga om den avtalade betalningssumman). I december 2009 överlämnade den borgerliga regeringen propositionen Upphävande av förköpslagen, där det föreslogs att lagen (1967:868) skulle upphävas (proposition 2009/10:82 Upphävande av förköpslagen). Förköpslagen upphörde att gälla vid utgången av april 2010 (prop. 2009/10:82, bet. 2009/10:CU18, rskr. 2009/10:216). Syftet med förköpslagen var att stärka kommunernas möjligheter att förvärva mark som behövdes för ny exploatering eller vid mera genomgripande omvandlingar av äldre bebyggelseområden. Förköpslagen blev därmed ett av flera instrument som tillsammans gav kommunerna möjlighet att bedriva en aktiv politik för att styra och planera bebyggelsen, möjliggöra för bostadsbyggande och utveckla vanskötta eller kraftigt eftersatta bostadsområden.

Den kommunala förköpsrätten underlättade för frivilliga överenskommelser om fastighetsköp och utgjorde därmed ett viktigt komplement till expropriationslagen (1972:719), vilket innebar att ett tids- och kostnadskrävande expropriationsförfarande kunde undvikas.

Kommunernas hade dessutom möjlighet att träda in och köpa fastigheter vid försäljning och därmed förhindra fastighetsägare som ytterst var ute efter att göra snabba klipp istället för att långsiktigt förvalta fastigheter.

Införandet av en ny förenklad förköpslag, jämfört med den tidigare förköpslagen (1967:868,) där dess tillämpningsområde begränsas skulle förbättra den långsiktiga samhälls- och bostadsplaneringen och underlätta för kommunerna att ta ansvar för bostadsförsörjningen.

Niklas Karlsson (S)

Rikard Larsson (S)

Peter Persson (S)